

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

СУЧАСНІ ЕКОНОМІЧНІ ТЕОРІЇ

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

**до практичних занять
з навчальної дисципліни
підготовки докторів філософії**

зі спеціальності 074 – Публічне управління та адміністрування

2016 рік

РОЗРОБЛЕНО ТА ВНЕСЕНО: Харківський національний економічний
університет імені Семена Кузнеця, кафедра
політичної економії

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ: д.е.н., проф. О.Є. Попов

Обговорено та рекомендовано до затвердження Вченою радою
“25” квітня 2016 року, протокол №9

1. ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ

Метою проведення практичних занять з навчальної дисципліни «Сучасні економічні теорії» є формування системи компетентностей щодо вивчення процесів, пов'язаних з еволюцією економічних теорій та концепцій, визначати тенденції розвитку економічної думки, встановлювати взаємозв'язок між складовими предметної області економічних досліджень

У ході практичних занять здобувач набуває професійних компетентностей та практичних навичок роботи з вирішення прикладних задач професійної діяльності.

Відповідно до програми навчальної дисципліни «Сучасні економічні теорії» на практичні заняття відводиться 18 год. навчального часу.

Практичні заняття з навчальної дисципліни «Сучасні економічні теорії» проводяться у аудиторіях Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця.

При підготовці до конкретного практичного заняття в межах виконання відповідного завдання (табл. 2.1) здобувачі формують звіти, які відповідають зазначеним викладачем вимогам, та захищають їх під час аудиторного заняття перед викладачем і аудиторією одногрупників.

2. ЗАВДАННЯ ДЛЯ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Завдання для практичних занять, які передбачені навчальним планом і програмою навчальної дисципліни для засвоєння теоретичних знань і практичних навичок, наведені в табл. 2.1.

Таблиця 2.1

Перелік тем та завдань для практичних (семінарських) занять

№ з/п	Назва теми	Компетентності, які забезпечуються	Програмні питання і завдання	Кількість годин	Необхідне ПЗ*	Література
Змістовий модуль І. Методологія сучасної економічної науки та її теоретичні напрями						
1.	Тема 1. Методологія економічної науки й сучасні моделі розвитку економічної теорії	Здатність проводити аналіз процесу виникнення, розвитку і становлення економічної науки, порівнювати закони природи та економічні закони	1. Предмет і методологія сучасної економічної науки. 2. Основи типології сучасних економічних теорій. 3. Сучасні моделі розвитку економічної теорії (ЕТ). 4. Визначення цілей, предмета та завдань навчальної дисципліни. Дискусія з питань 1. Перемога	2	ММП	Основна [2,4,5] Додаткова [2,4,6, 14,17, 19,26,27 36,39,41, 47,50]

№ з/п	Назва теми	Компетентності, які забезпечуються	Програмні питання і завдання	Кількість годин	Необхідне ПЗ*	Література
			методологічного плюралізму над емпіризмом під час реформ Р. Рейгана. 2. Що представляє собою механізм «вистискування» одних теорій іншими?			
2.	Тема 2. Теорії трансформації економіки і суспільства	Здатність аналізувати трансформаційні та інтеграційні процеси, характеризувати функціональні економічні структури; оцінювати рівень розвитку економічних систем та інтеграційних об'єднань	1. Теорія економічної інтеграції. 2. Теорії трансформації економіки і суспільства. 3. Теорії підприємницької економіки та інформаційного суспільства. Дискусія з питання: Що є ефективнішим: митний союз чи одностороннє зниження тарифів? Завдання 1. Оцінка впливу грошово-кредитного фондового та валютного ринків на стан макроекономічної рівноваги в Україні.	2	ММП	Основна [2,3,4,5] Додаткова [2,3,5,8, 9,11,19, 25,33,35 36,45,49, 50,52]
3.	Тема 3. Теорії визначення і вибору економічної політики	Знання сутності ринкового господарського механізму, його видів, основних інструментів регулювання та наукових засад формування економічної політики держави	1. Теоретична і практична значимість конституціональної економічної теорії 2. Економічні теорії громадянського суспільства 3. Теорії суспільного вибору та політичних інститутів. Дискусія з питання: Чи можна оцінити економічне значення впливу громадянського суспільства на соціально-економічні процеси? Завдання 2. Прийняття та оцінка рішень щодо стратегічної перспективи входження України до європейських	2	ММП	Основна [1,2,3,5] Додаткова [21,22, 23,37,45, 49]

№ з/п	Назва теми	Компетентності, які забезпечуються	Програмні питання і завдання	Кількість годин	Необхідне ПЗ*	Література
			економічних і оборонних структур			
4.	Тема 4. Проблемні аспекти розвитку сучасних мікроекономічних теорій	Володіння універсальним інструментарієм для самостійного аналізу та обґрунтування прийняття оптимальних господарських рішень за умов обмеженості засобів і наявності альтернативних можливостей	1. Розвиток мікроекономічного аналізу в останній третині ХХ – на початку ХХІ ст. 2. Особливості трактовки предмету та методу дослідження 3. Проблемні аспекти розвитку сучасних мікроекономічних теорій. Дискусія з питання: Загальний напрямок еволюції мікроекономіки в останній третині ХХ – на початку ХХІ ст. Завдання 3. Оболонкова фірма – чому вона існує в економіці?	2	ММП	Основна [2,4,5] Додаткова [4,7,29, 32,37, 46]
5.	Тема 5. Проблемні аспекти розвитку сучасних макроекономічних теорій	Здатність визначити інструменти та важелі короткострокового та довгострокового макроекономічного регулювання економіки	1. Загальний огляд проблемних аспектів та альтернативних напрямів сучасної макротеорії. 2. Неокласичний синтез як основа сучасних економічних теорій. Дискусія з питання: Загальний напрямок еволюції макроекономіки в останній третині ХХ – на початку ХХІ ст.	2	ММП	Основна [1,3,4] Додаткова [21,22, 23,40,43 44]
6.	Тема 6. Становлення сучасної парадигми економічної теорії	Здатність аналізувати економічні процеси та явища з позицій різних економічних концепцій та взаємозв'язки економічної політики із сучасними теоретичними поглядами	1. Криза сучасної парадигми економічної теорії очима провідних вчених-економістів. 2. Методологічні основи сучасної парадигми економічної теорії. 3. Дискусії стосовно предмету й завдань сучасної економічної теорії. Дискусія з питань:	2	ММП	Основна [2,4,5] Додаткова [1,5,9,17 20,26,27 36,45, 50, 52]

№ з/п	Назва теми	Компетентності, які забезпечуються	Програмні питання і завдання	Кількість годин	Необхідне ПЗ*	Література
			1. Фактори й джерела еволюційної парадигми економічної теорії 2. Що необхідно здійснити у сфері матеріального виробництва України для переходу до постіндустріального суспільства?			
Разом за змістовим модулем І			12			
Змістовий модуль ІІ. Економічна теорія перед викликами сучасності						
7	Тема 7. Теорії глобалізації та їх еволюція	Здатність визначати переваги та недоліки, позитивні та негативні риси різних типів економічних систем	1. Економічна глобалізація: сутність, закономірності, еволюція поглядів. 2. Теорія та практика неоліберальної глобалізації: напрями розвитку, представники та їх погляди. 3. Еволюція теорії глобального монетаризму. Дискусія з питання: Фінансова глобалізація та світова економічна криза. Завдання 4. Експертна оцінка ролі та дії держави в умовах глобалізації	2	ММП	Основна [1,2,4,5] Додаткова [2,13,15 18,21,24 38,40,42, 45]
8	Тема 8. Сучасний монетаризм	Знання механізму формування вартості з точки зору різних наукових шкіл, знання сутності, функцій грошей, а також законів вартості та грошового обігу	1. Сучасний монетаризм – виклик панівній монетаристській ортодоксії. 2. Сучасні монетаристи про роль держави в економіці. 3. Узагальнення поглядів критиків «Вашингтонського консенсусу» Дискусія з питань: 1. Практична значимість висновків сучасної монетаристської теорії для країн з транзитивною	2	ММП	Основна [2,4,5] Додаткова [7,10,16, 34, 51]

№ з/п	Назва теми	Компетентності, які забезпечуються	Програмні питання і завдання	Кількість годин	Необхідне ПЗ*	Література
			економікою 2. Які дії МВФ і Світового банку в трансформаційний період можна віднести до прорахунків?			
9	Тема 9. Теорії неінституціоналізму	Здатність аналізувати інституціональні форми реалізації економічної влади; давати науково-обґрунтовану оцінку взаємозв'язку та взаємозалежності інституціональних та економічних факторів	1. Неінституціоналізм: предмет та методологічні особливості. 2. Інститут – як одиниця інституціонального аналізу. 3. Класифікація сучасних неінституціональних концепцій. Неінституціональні теорії економічного зростання та інституціональних змін. Дискусія з питань: 1. «Інституціональні пастки» трансформаційного періоду та шляхи їх подолання в Україні 2. Чому сучасний інституціональний напрям є одним із авторитетніших у світовій економічній думці?	2	ММП	Основна [1,2,5] Додаткова [4,31,33, 44,48]
10	Тема 10. Теорії економіки «третього світу»	Здатність робити наукові узагальнення стосовно оцінки прояву окремих економічних явищ, що притаманні трансформаційним процесам у світі та національній економіці; робити порівняльний аналіз різних економічних систем	1. Теоретико-методологічні основи економіки «третього світу» 2. Західні теорії економіки країн, що розвиваються. 3. Розвиток самостійних економічних теорій країн «третього світу». Дискусія з питань: 1. Інституціональні основи теорії економіки «третього світу» 2. Наслідки втілення основних принципів «периферії» в практичній діяльності	1	ММП	Основна [2,3,4] Додаткова [11,12, 13,28,30]

№ з/п	Назва теми	Компетентності, які забезпечуються	Програмні питання і завдання	Кількість годин	Необхідне ПЗ*	Література
11	Тема 11. Альтернативні теорії сучасного економічного розвитку	Здатність прогнозувати темпи та траєкторії інституціональних змін; визначати інституціональні чинники економічного зростання	1. Специфіка альтернативних теорій сучасного економічного розвитку. 2. Ісламські фундаменталістські та реформаторські доктрини економічного розвитку. 3. Індуїзм як підвалини специфіки економічної думки Індії. Дискусія з питання: Соціально-економічні та історичні складові, що пояснюють феномен японської моделі економічного розвитку Завдання 5. Прийняття рішень щодо становлення загальнопланетарного науково-інформаційного простору з використанням методу аналізу ієрархії	1	ММП	Основна [2,3,4,5] Додаткова [2,11,12 17]
Разом за змістовим модулем II				8		
Разом за навчальною дисципліною				20		

*ПЗ – програмне забезпечення; ММП – мультимедійний проектор.

3. ТИПОВИЙ ПРИКЛАД ЗАВДАННЯ ДЛЯ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Практичне заняття № 3 ОБОЛОНКОВА ФІРМА – ЧОМУ ВОНА ІСНУЄ В ЕКОНОМІЦІ?

Завдання.

1.1. Зміст поняття оболонкова фірма

Оболонкова фірма (hollow corporation) - підприємство, господарська діяльність якого пов'язана з організацією виробництва та реалізації під власною торговою маркою товарів, вироблених іншими підприємствами. Основною функцією оболонкової фірми є координація дій зовнішніх підрядних організацій (маркетингових й інжинірингових фірм, науково-дослідних установ, промислових виробників, рекламних і комерційних структур), яким передаються замовлення на виконання певних робіт у сферах

дослідження ринку, розробки товару, випуску та реалізації готової продукції. Оболонкова фірма здійснює фінансування, управління, контроль над виробництвом і продажем товару на всіх етапах його існування. Оболонкова фірма характеризується дуже простою організаційною структурою та невеликою кількістю зайнятого персоналу (насамперед, висококваліфікованих управлінців), звичайно не володіє власними засобами виробництва або технологічними ноу-хау. Оболонкову фірму потрібно відрізнити від звичайних посередників чи дистриб'юторів (вони контролюють товар тільки на стадії продажу), або франчайзингових фірм (такі фірми на певних умовах надають власну торгову марку виробникам, які самостійно реалізують продукцію).

1.2. Оболонкові фірми в XII-XVIII сторіччях

Вперше оболонкова фірма, як форма організації господарської діяльності, з'явилася у флорентійській суконній промисловості XII віку. Надалі оболонкові фірми (або "розосереджені виробництва") набули широкого поширення в докапіталістичній Європі у XVII-XVIII ст. На той час оболонкові фірми склалися з безлічі цехів і самостійних виробників, кожний з яких прямо або непрямо брав участь у виготовленні певного кінцевого продукту. Крім технологічних, ніяких інших зв'язків між учасниками виробничого ланцюжка "розосередженого виробництва" не існувало. Центром оболонкової фірми був "купець-фабрикант", який займався організацією і забезпеченням зв'язків між учасниками оболонкової фірми. Спочатку "купець-фабрикант" вибирав який-небудь товар, виробництво якого представлялося йому вигідним з комерційної точки зору, і підбирав незалежних виробників для його випуску. Цим виробникам "купець-фабрикант" замовляв виготовлення частин кінцевого продукту або його остаточне збирання. За свій рахунок "купець-фабрикант" купував сировину, видавав аванси субпідрядникам, оплачував витрати на виконання робіт і винагороду виробників. На завершенні процесу виробництва "купець-фабрикант" самостійно здійснював збут і розповсюдження готового товару під своєю торговою маркою. Виробники продукції оболонкової фірми не ставали власністю "купця-фабриканта", який майже ніколи не прагнув придбати їх цілком або в частинах. Однак без допомоги "купця-фабриканта" учасники "розосередженого виробництва" не змогли б об'єднати свої зусилля у виготовленні кінцевого продукту та вигідно продати його на ринку.

Після початку промислової революції значення "розосередженого виробництва" у економіці різко знизилася, поступившись місцем компаніям, які займалися масовим випуском продукції на власному обладнанні. Нова хвиля виникнення оболонкових фірм відноситься вже до 70-80 рр. XX століття.

1.3 Оболонкові фірми в легкій промисловості

Компанія Nike Inc. здійснює продаж спортивного взуття і одягу у всьому світі. Але з моменту виникнення компанії у 1964 р. Nike Inc. ніколи безпосередньо не займалася виробництвом продукції. Основна діяльність Nike Inc. завжди була пов'язана з розробкою нових моделей продукції,

маркетингом і торгівлею. Виробництво виробів, які продаються під маркою "Nike", здійснює велике число спеціалізованих підприємств-постачальників, розташованих в Південно-Східній Азії і країнах інших регіонів світу, що розвиваються. Всі компанії, що виконують замовлення Nike Inc., пов'язані з цією фірмою договірними відносинами, які тільки у виняткових випадках можуть включати часткове взаємне володіння. Договірні відносини між Nike Inc. та її постачальниками (включаючи навіть відносини власності) продовжуються тільки до того моменту, доки їхні учасники вважають такі зв'язки вигідними для себе. У випадку, якщо певний вид продукції перестає задовольняти споживачів, Nike Inc. може припинити відносини з незалежним виробником, який зайнятий у виробництві цього товару. Підрядники компанії також можуть розірвати контракти з Nike Inc. у випадку, якщо умови цих контрактів здадуться їм не вигідними або самі незалежні виробники захочуть вивести на ринок спортивні товари під власною торговою маркою.

Інша американська компанія, каліфорнійська фірма Esprit de Corp. аналогічним чином будує свою діяльність з продажу предметів одягу, виготовлених на 150 "незалежних" підприємствах різних країн світу.

Російська фірма City Sign замовляє розробку спеціальної колекції взуття італійським модельєрам. Виготовлення дослідних зразків за італійськими моделями здійснюють невеликі фабрики одягу, що розташовані у Німеччині, Португалії, Бразилії, Аргентині. Надалі російські фахівці проводять тестування зразків і доробку їх відповідно до вимог російських споживачів. У разі успішного тестування на цих самих іноземних підприємствах розміщуються замовлення на виготовлення невеликих партій взуття, які потім продаються через власну торгову мережу під торгової маркою "City Sign". Всього у виготовленні взуття під контролем City Sign беруть участь 25 заводів у 5 країнах світу. Вибір виготовника для нового виду продукції визначається вимогами попиту і специфікою технологічних процесів виробника.

1.4 Оболонкова фірма у виробництві іграшок

Американська оболонкова фірма Lewis Galoob Toys Inc. з кінця 1970-х рр. працює на ринку іграшок США. Тільки за 1981-1985 роки обсяг продажу цієї компанії збільшився в 10 раз. При цьому Lewis Galoob Toys Inc. не володіє ніякими активами, які були б пов'язані з розробкою, виробництвом і реалізацією іграшок, а чисельність персоналу компанії становить 115 чоловік. Для дослідження ринку Lewis Galoob Toys Inc. залучає спеціалізовані консалтингові та маркетингові фірми, для створення нових видів продукції - незалежні дизайнерські та інжинірингові фірми. Виробництво і упаковку іграшок здійснюють 12 підрядчиків з Гонконгу, які, в свою чергу, розміщують замовлення на виготовлення найбільш трудомістких частин продукції на фабриках континентального Китаю. Готовий товар доставляється у США, де Lewis Galoob Toys Inc. передає його на комісійній основі для реалізації кільком дистриб'юторам. Навіть бухгалтерський і фінансовий облік не здійснюються в фірмі в повному

обсязі: усі несплачені рахунки Lewis Galoob Toys Inc. продає факторинговій компанії. Ця ж компанія розробляє і забезпечує реалізацію фінансово-кредитної політики фірми.

1.5 Оболонкові фірми у виробництві електронної техніки

Американська компанія Emerson Radio Corp., яка до 1990-х рр. займалася виготовленням телевізорів і магнітол, в останні роки повністю відмовилася від участі в процесі виробництва продукції. Emerson Radio Corp. зосередилася на розробці дизайну, технічній специфікації своєї продукції і її просуванні на ринку. Випуск електронної техніки, яка реалізовується під торговими марками Emerson Radio Corp. здійснюють незалежні виробники з країн Південно-Східної Азії. При цьому конкурентоспроможність товарів і рентабельність роботи Emerson Radio Corp. не поступаються показникам діяльності основних конкурентів, таких як компанії Sony або Samsung, які прямо та безпосередньо контролюють свої виробничі підрозділи.

В російській комп'ютерній фірмі R&K маркетингова служба вивчає вимоги ринку й розробляє концепцію збирання нових моделей комп'ютерів. Відповідно до цієї концепції підбирається та узагальнюється інформація про компоненти, які потрібно використати для виготовлення комп'ютерів, і про виготівників цих компонентів. Від виготівників R&K отримує дослідні зразки, що комплектують для тестування, за результатами якого приймається рішення про закупівлю. Придбання комп'ютерних компонентів здійснюється через три закупівельних офіси в Сингапурі і США. Паралельно з тестуванням конструкторський відділ складає специфікацію продукції, розробляє технологію виробництва.

Збирання комп'ютерів з імпортних комплектуючих за технологіями виробництва R&K здійснює завод "Квант" (м. Зеленоград). Завод тільки збирає комп'ютери, не беручи участі в інших етапах їхнього виробництва та реалізації. Зібрані комп'ютери продаються через торгову мережу R&K під власною торговою маркою компанії. R&K може встановлювати вимоги з технології виробництва не тільки для російського заводу, але і для іноземних виробників комплектуючих. Так, компанія спеціально розміщувала замовлення на випуск адаптованих під російські умови ТВ-тюнерів (пристроїв, які дозволяють використати комп'ютер і монітор як телевізор). Для деяких виробників, що комплектують продукцію R&K в Південно-Східній Азії, це підприємство є основним замовником.

Мета заняття – теоретичне обґрунтування та визначення тенденцій розвитку сучасної мікроекономічної теорії, пов'язаних із взаємодією цього напрямку ЕТ із теоріями недосконалої конкуренції та розподілу доходів, ринку інформації й впливів асиметрії інформації на загальну рівновагу, інституціональними аспектами ринкового господарства (зовнішні ефекти й виробництво суспільних благ), які до того «не вписувались» у теорію загальної рівноваги, і, нарешті, зі спробами розробити мікроекономічні основи макроекономічної теорії.

Основні теоретичні відомості. Метою розв'язання завдання є з'ясування логіки, закономірностей та проблемних аспектів розвитку мікроекономічних теорій останньої треті XX – початку XXI ст., розуміння їх місця і значення в сучасній ЕТ на прикладі розгляду процесів поглиблення спеціалізації праці, розвитку субконтрактних та аутсорсингових відносин. Для досягнення цієї мети слухачі повинні, по-перше, оновити знання, отримані під час бакалаврської та магістерської підготовки, по-друге, дослідити особливості еволюції мікроекономічних теорій починаючи з 70-80-х рр. XIX ст. до сьогодення, по-третє, вивчити їх та з'ясувати тенденції подальшого розвитку. Розгляд даного питання передбачає знання теоретико-методологічних джерел мікроекономічної теорії (маржиналізму та неокласики) та основних етапів розвитку останньої, розуміння того, що її еволюція відбувалась за рахунок включення наукових досліджень не тільки неокласичного, а й кейнсіанського і посткейнсіанського, а також інституціонального і неінституціонального напрямів.

Враховавши вищезазначене, слухачі мають перейти до безпосереднього вивчення особливостей трактування процесів розвитку субконтрактних відносин представниками мікроекономічної теорії, визначення її сучасних проблемних аспектів, а головне – з'ясування тенденцій подальшого розвитку.

Хід роботи.

1. Вирішення ситуаційного завдання передбачає дослідження причин та умов виникнення оболонкової фірми як форми організації підприємницької діяльності на мікрорівні. Виконання завдання здійснюється шляхом підготовки письмового звіту (обсягом до 2 арк. формату А4) та проведення його презентації (тривалістю до 4 хвилин). В звіті та під час презентації кожний колектив слухачів повинен визначити умови ефективного функціонування та вимоги до ефективності оболонкової фірми та запропонувати концепцію створення оболонкової фірми на одному з товарних ринків України.

2. Структура звіту та презентації складається з трьох основних частин.

2.1. Визначення причин виникнення та успішного розвитку оболонкових фірм.

2.2. Визначення сильних і слабких сторін, можливостей і загроз для існування оболонкових фірм. Конкурентні переваги оболонкової фірми.

2.3. Розробка концепції створення оболонкової фірми на одному з товарних ринків України.

3. Після проведення презентації кожного студентського колективу відбувається обговорення запропонованого варіанту вирішення проблеми, під час якого викладач та інші студентські колективи повинні критично проаналізувати викладені пропозиції.

Очікуваний результат виконання завдання. Оцінка якості розв'язання ситуації здійснюється викладачем та кожним студентським колективом за 100-бальною системою за наступними критеріями (оцінка за кожним критерієм – максимум 20 балів):

повнота та ґрунтовність визначення причин виникнення оболонкової

фірми;

повнота та ґрунтовність визначення умов ефективного функціонування та розвитку оболонкових фірм;

змістовність визначення конкурентних переваг оболонкових фірм перед іншими формами організації бізнесу;

обґрунтованість та реальність концепції створення оболонкової фірми на певному товарному ринку України;

якість оформлення звіту та проведення презентації, активність під час обговорення пропозицій інших студентських колективів.

4. СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ УСПІШНОСТІ НАВЧАННЯ

Виконання кожного завдання для практичних (семінарських) занять оцінюється відповідно до Тимчасового положення "Про порядок оцінювання результатів навчання студентів за накопичувальною бально-рейтинговою системою" ХНЕУ ім. С. Кузнеця (табл. 4.1).

Таблиця 4.1

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82 – 89	B	добре	
74 – 81	C		
64 – 73	D	задовільно	
60 – 63	E		
35 – 59	FX	незадовільно	не зараховано
1 – 34	F		

Розподіл балів за виконання завдань до практичних (семінарських) занять у межах тем змістових модулів наведено в табл. 4.2.

Таблиця 4.2

Розподіл балів за завданнями та змістовними модулями

Завдання для практич. (семін.) занять	Змістовий модуль 1						Змістовий модуль 2					Сума балів
	ЗПЗ1	ЗПЗ2	ЗПЗ3	ЗПЗ4	ЗПЗ5	ЗПЗ6	ЗПЗ7	ЗПЗ8	ЗПЗ9	ЗПЗ10	ЗПЗ11	
Максимальна кількість балів	7	11	10	11	8	8	12	7	7	7	12	100

ЗПЗ – завдання для практичних (семінарських) занять за темою.

Оцінки за цією шкалою заносяться до відомостей обліку успішності здобувача та іншої академічної документації.

3. Рекомендована література

Основна

1. Колесніченко І.М. Інституціональна економіка. / І.М. Колесніченко. – Харків: Вид. ХНЕУ, 2014. – 210 с.
2. Колесніченко І.М. Сучасні економічні теорії: конспект лекцій / Х. : ХНЕУ, 2010. – 163 с.
3. Литвиненко А.В. Трансформаційна економіка та економічна політика держави : навч. посіб. / Литвиненко А.В. – Харк. нац. екон. ун-т. - Х. : ХНЕУ, 2010. - 200 с.
4. Чухно А. А. Сучасні економічні теорії: Підручник / А. А. Чухно, П. І. Юхименко, П. М. Леоненко; [За ред. А. А. Чухна. – К.: Знання, 2007. – 878 с.
5. Экономическая теория / Под ред. Дж. Итуэлла / Пер. с англ. – М.: ИНФРА-М, 2004. – 944 с.

Додаткова

1. Абалкин Л. Марксово наследие и современная экономическая наука (круглый стол) // Вопросы экономики. – 2005. – №1. – С. 87 – 132; №2. – С. 118 – 140.
2. Бартенев С. А. Экономические теории и школы (история и современность): Курс лекций. – М.: БЕК, 1996. – 352 с.
3. Белоус О. Г. Глобальные трансформации и стратегии развития / О. Г. Белоус, Д. Г. Лукьяненко – К.: Орианы, 2002. – 424 с.
4. Белоусенко В. Исследовательская парадигма институциональной теории фирмы. – Донецк: ДНТУ, 2003. – 18 с.
5. Блауг М. Економічна теорія в ретроспективі / Пер. з англ. – К.: Вид. Соломії Павличко «Основи», 2001. – 687 с.
6. Блауг М. Несложный урок экономической методологии // THESIS. – 1994. – Т. 2. – Вып. 4. – С. 53 – 54.
7. Браун Г. Г. Рыночное хозяйство и Вашингтонский консенсус // МЭМО. – 2004. – №8. – С. 40 – 44.
8. Винарчик П. Спасение идей: Й. Шумпетер и ключевые проблемы противоборствующих экономических теорий // Вопросы экономики. – 2003. – №11. – С. 15 – 26.
9. Гавкалова Н. Л. Особливості управління інтелектуальною власністю в умовах економіки знань монографія. / Н.Л. Гавкалова. – Х. : ХНЕУ, 2013. – 191 с. – (іл.).
10. Галиченко О.Г. Денежная теория: основные идеи, проблемы и тенденции // Экономическая наука современной России. – 2003. – №2. – 47 – 60; №3. – С. 5 – 20.
11. Гао Далин. Экономический рост и экономическая стабильность по-китайски // РЭЖ. – 1995. – №9. – С. 81 – 83.
12. Гацридзе Х. Латиноамериканский опыт экономического

реформирования // РЭЖ. – 1995. – №8. – С. 86 – 94.

13. Голанский М. М. Взлет и падение глобальной экономики (что ждет отставшие страны). – М.: Дело, 1999. – 132 с.

14. Грігорян Г.М. Історія економіки та економічної думки: навч. посіб. / Г.М. Грігорян та ін. – Х. : ХНЕУ, 2010. – 314 с.

15. Железняк А. Д. «Современные концепции глобализации» // Экономика управления. – 2006. - №4(25). – С. 28 – 32.

16. Жуков П. Е. Монетаризм и современная денежно-кредитная политика // Финансы. – 2004. – №10. – С. 64 – 67.

17. Злупко С. М. Історія економічної теорії: Підручник. – 2-ге вид. – К.: Знання, 2005. – 719 с.

18. Иванов Н. Глобализация и проблемы оптимальной стратегии развития // МЭМО. – 2003. – №2 – 3. – С. 36 – 43.

19. История экономических учений (современный этап): Учебник / Под общ. ред. А. Г. Худокормова. – М.: ИНФРА-М, 2002. – 720 с.

20. Історія економічних учень: Підручник: У 2-х ч. Ч. 2 / За ред. В. Д. Базилевича. – 3-є вид. – К.: Знання, 2006. – 575 с.

21. Кизим М.О. Проблеми та цілі розвитку України у світі глобальних проблем світової спільноти : монографія / М.О. Кизим. – Х. : ІНЖЕК, 2010. – 92 с.

22. Кліменко О.М. Макроекономіка : навч. посіб. / О.М. Кліменко та ін. [за заг. ред. О.М. Кліменко]. – Х. : ІНЖЕК, 2011. – 259 с.

23. Кліменко, О.М. Соціальна економіка : навч. посіб. Х. : ХНЕУ, 2013. – 146 с.

24. Коллонтай В. Эволюция западных концепций глобалистики. // МЭМО. – 2002. – №1. – С. 24 – 30.

25. Кун Т. Структура научных революций. - М.: Прогрес, 1977. – 300 с.

26. Лоусон Т. Современная «экономическая теория» в свете реализма // Вопросы экономики. – 2006. - №2. – С. 77 – 98.

27. Маевский В.О. О взаимоотношении экономической теории и ортодоксии // Вопросы экономики. – 2003. – №11. – С. 4 – 14.

28. Майданик К. Латиноамериканская цивилизация в глобализирующемся мире // МЭМО. – 2003. – №5. – С. 86 – 95.

29. Мікроекономіка: Підручник / За ред.. В. Д. Базилевича. – К.: Знання, 2007. – 677 с.

30. Мюрдаль Г. Современные проблемы «Третьего мира». – М.: Прогресс, 1972. – Приложение I. – С. 541 – 628.

31. Норт Д. Институты, институциональные изменения и функционирование экономики. – М.: Фонд экономической книги «Начала», 1997. – 188 с.

32. Нуреев Р. М. Курс микроэкономики. Учебник для вузов. – М.: НОРМА-ИНФРА М, 1999. – 572 с.

33. Нуреев Р. М. Экономика развития: модели становления рыночной экономики: Учебн. пособ. – М.: ИНФРА-М, 2001. – 240 с.

34. Осадчая И. МВФ и «новый монетаризм» Стиглица // МЭМО. – 2003. –

№12. – С. 111 – 112.

35. Основи стійкого розвитку: Навчальний посібник / За ред. Л.Г. Мельника. – Суми: ВТД «Університетська книга», 2005. – 654с.

36. Павленко А.Ф. Основи економічних знань : підручник. / А.Ф. Павленко, В.С. Савчук, Ю.К. Зайцев. – Х. : Фоліо, 2014. – 761 с.

37. Попов О.Є. Мікроекономіка: навч.-практ. посіб. / О.Є. Попов та ін. [за заг. ред. О.Є. Попова]. – Х. : ХНЕУ, 2013. – 335 с.

38. Романчук Я. Десятилетка Європейського Союзу // Стратегія. – 2005. – С. 1 – 21.

39. Рудакова И. Основное течение экономической теории: потенциал и научная критика // Вопросы экономики. – 2005. – №9. – С. 21 – 36.

40. Сакс Дж., Ларрен Ф. Макроэкономика. Глобальный подход. – М.: Дело, 1996. – 848 с.

41. Селигмен Б. Основные течения современной экономической мысли / Пер. с англ. – М.: Прогресс, 1968. – 564 с.

42. Сорос Дж. Криза глобального капіталізму. – К.: Основи, 1999. – 260 с.

43. Стиглиц Дж. Ю. Альтернативные подходы к макроэкономике: методологические проблемы и неокейнсианство // МЭ и МО. – 1997. – №5. – С. 48 – 60; №6. – С. 54 – 64; №7. – С. 60 – 72.

44. Сухарев О. Эволюционная макроэкономика в Шумпетеровском измерении // Вопросы экономики. – 2003. – №11. – С. 52 – 63.

45. Тищенко В.Ф. Економіка знань як актуальна основа сучасного розвитку України та її регіонів: монографія. / В.Ф. Тищенко. – Х. : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2014. – 271 с.

46. Хайман Д. Современная микроэкономика: анализ и применение. В 2-х т. Т. 1. М.: Финансы и статистика, 1992. – 384 с.

47. Хаусман Д. Экономическая методология в двух словах // МЭ и МО. – 1994. – №2. – С. 105 – 113; №3. – С. 27 – 34.

48. Ходжсон Дж. Экономическая теория и институты: Манифест современной институциональной экономической теории / Пер. с англ. – М.: Дело, 2003. – 464 с.

49. Шумпетер Й. А. История экономического анализа. // Истоки: Вопросы истории народного хозяйства и экономической мысли. – М.: , 1989. – Вып. 1. – С. 236 – 311.

50. Юхименко П. І. Історія новітніх економічних учень (від Кейнса до наших днів) / За ред. А. А. Чухна. – 2-ге вид., доп. – Біла Церква: БДАУ, 2003. – 145 с.

51. Юхименко П. І. Становлення і розвиток монетаристських концепцій: історико-економічний аналіз: Монографія. – К.: ІАЕ УААН, 2003. – 256 с.

52. Ястремська О.М. Інноваційна економіка : навч. посіб. / О.М. Ястремська. – Х. : ХНЕУ, 2011. – 227 с.

Електронні ресурси

1. Крупнейшая энциклопедия по истории экономической мысли от New School University (NY) – [Ел. ресурс] – Режим доступу:

<http://homepage.newschool.edu/het/> – Заголовок з екрану.

2. Лукша П.О. Самовоспроизводство социально-экономических систем. Монография / [Ел. ресурс] – Режим доступа: http://www.luksha.ru/index_r.html – Заголовок з екрану.

3. Полтерович В.М. Кризис экономической теории. Доклад на научном семинаре Отделения экономики и ЦЭМИ РАН "Неизвестная экономика". – [Ел. ресурс] – Режим доступа: // <http://finmarket.base.net/download/publication/00007.shtml#3#3> – Заголовок з екрану.

4. Салменниemi С. Теория гражданского общества и остсоциализм – [Ел. ресурс] – Режим доступа: www.ecsoman.edu.ru – Заголовок з екрану.

5. Cato Institute. Books & Publications – [Ел. ресурс] – Режим доступа: <http://www.cato.org/publications> – Заголовок з екрану.